

Danmark som attraktivt luftfartsland

Rapport udarbejdet for
Brancheforeningen Dansk Luftfart
(BDL)

TRU/ERU Fællessalen
Christiansborg
17. maj 2016

Luftfartens bidrag til jobs og vækst

Bidraget i dag

Bidraget i fremtiden

Hvordan bliver bidraget størst muligt?

Luftfarten skaber værdi for det danske samfund

Hele luftfartens værdikæde bidrager til værdiskabelsen

Producenter/ leverandører

- Flyproducenter
- Komponenter og reservedele
- Forskning og udvikling

Uddannelse

- Piloter, kabine, mekanikere, flyveledere, plannere m.fl.

Relaterede services

- Leasingselskaber
- Advokater
- Banker og finansiel service
- Forsikring

Flyselskaber

- Passagerfly
- Cargofly
- Anden erhvervsflyvning

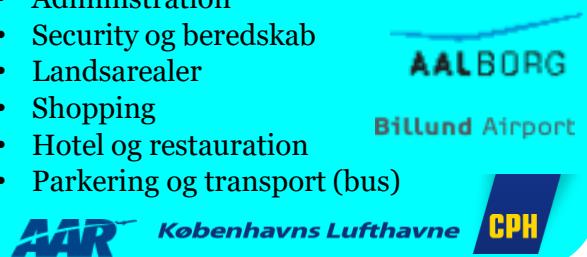
Lufthavnsservice

- Ground handling
- Service og reparation
- Catering
- Brændstofleverandører
- Flyvask og rengøring

Lufthavnsselskaber

- Administration
- Security og beredskab
- Landsarealer
- Shopping
- Hotel og restauration
- Parkering og transport (bus)

- Flyvekontrolltjeneste

NAVIAIR

Passagerer

Cargo

Dansk luftfart beskæftiger mange forskellige faggrupper

Flyselskaber

- Piloter, kabinepersonale og andet flypersonale forbundet med flyvninger af passagerer og fragt
- Nogle flyselskaber står endvidere også selv for handling, se nedenfor

Luftrum

- Lufttrafikkontrol

Service i lufthavnen

- Ansatte i detailhandlen, biludlejning og andre terminalservices
- Ansatte inden for mad og drikke, såsom restauranter, kiosker og fast food-kæder

Ground handling

- Check-in-personale, escortservice, catering, supervisors mv.
- Rampepersonale, bagagerum, brændstofpåfyldning, forberedelse
- Inkluderer også fragtoperatører og logistik

Security

- Screening af passagerer og bagage og andre sikkerhedsrelaterede services

Told og immigration

- Told- og grænseansatte samt kontrol, politi og brandvæsen

Lufthavn

- Ansatte i lufthavnsvirksomheder samt andre lufthavnsaktiviteter inden for luftservicing

Reparation og service

- Flymekanikere, ingeniører og relaterede stillinger i reparation og vedligehold

Landtransport

- Ansatte inden for landtransportservices, såsom busser, tog, taxi og limousinekørsel

Uddannelse

- Piloter, kabine, mekanikere, flyveledere, plannere mfl.

Andet

- Ingeniører, IT-specialister, projektledere, pedeller, skraldemænd, parkering samt andre aktiviteter

Myndigheder

- Trafikstyrelsen, Transportministeriet, Energistyrelsen mfl.

Luftfartens bidrag til samfundsøkonomien

Fire typer af effekter

DIREKTE EFFEKTER

Direkte
værdiskabelse i
luftfarten

INDIREKTE EFFEKTER

Industrier som
leverer til og
handler med
luftfartens
virksomheder

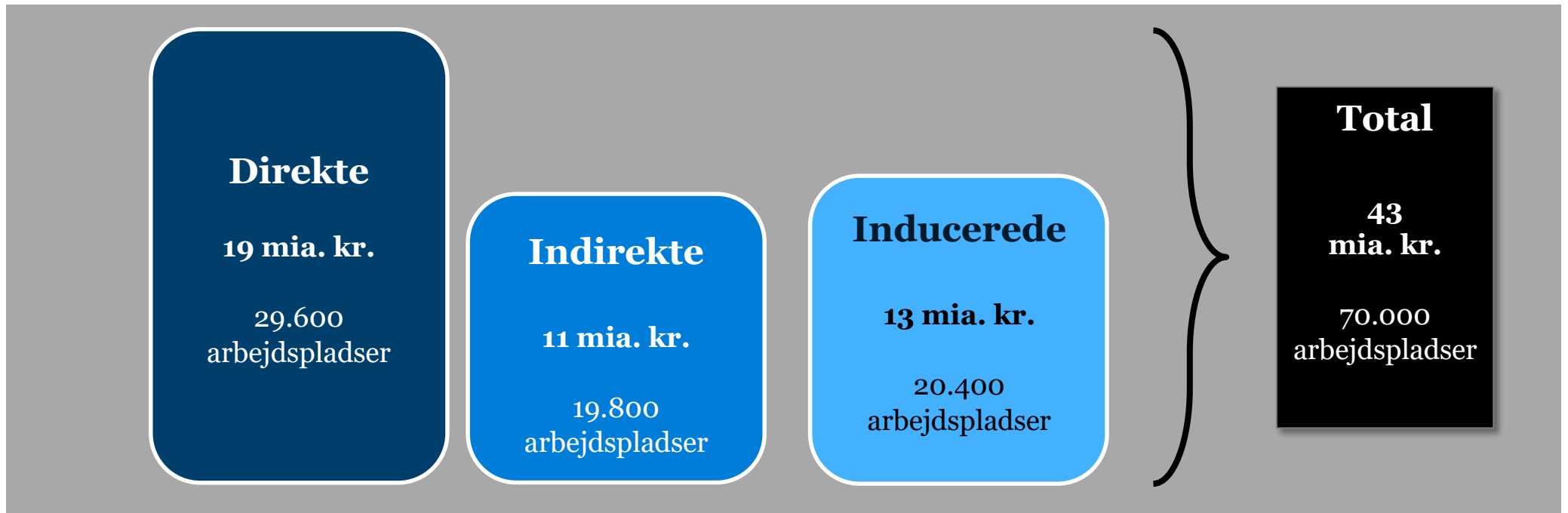
INDUCEREDE EFFEKTER

Forbrug fra ansatte i
luftfarten

KATALYTISKE EFFEKTER

Luftfarten skaber
makroeffekter –
påvirker flere øvrige
industrier

Via direkte, indirekte og inducerede effekter bidrager luftfarten til BNP med 43 mia. kr.

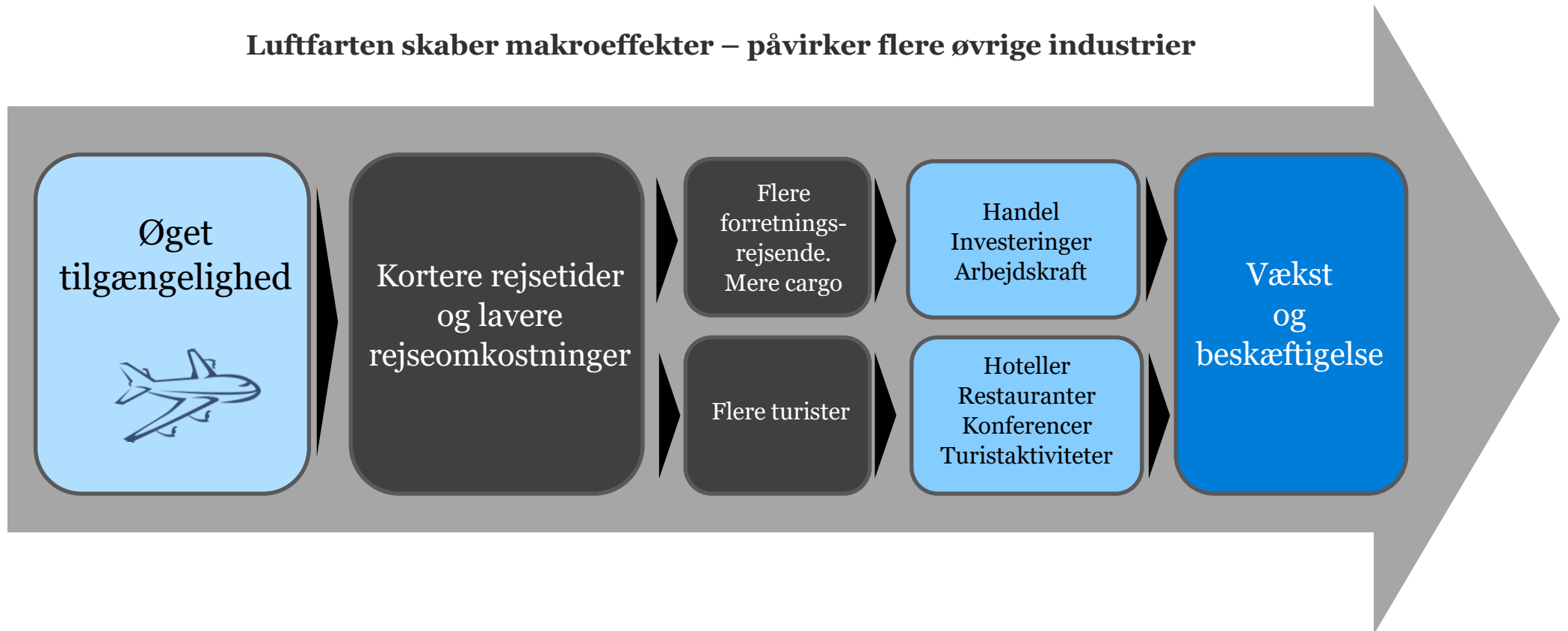
*”Øget rejseintensitet
– forstået som
international
interaktion mellem
mennesker – øger
produktiviteten”*

Dalgaard & Andersen (2011)

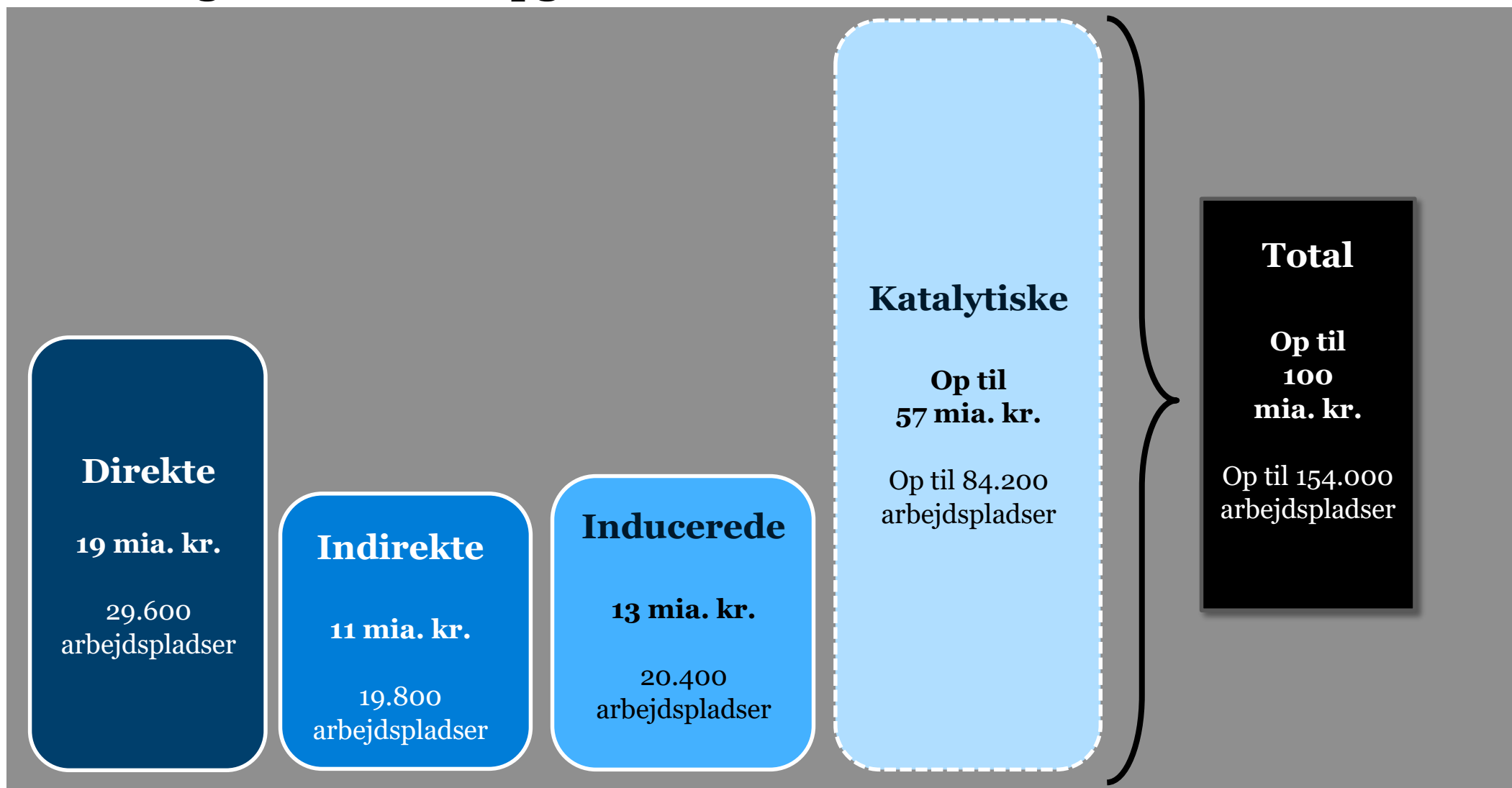
Høj tilgængelighed skaber vækstmuligheder

KATALYTISKE EFFEKTER

Luftfarten skaber makroeffekter – påvirker flere øvrige industrier

De katalytiske effekter af luftfart er betydelige – men også sværere at opgøre

Mange faktorer
påvirker det
fremtidige
økonomiske bidrag

Fremtidsudsigter

Hvordan bidrager luftfarten til dansk økonomi i 2020?

Bidraget til samfundsøkonomien er flygtigt

Risiko for betydeligt fald i passagemængden og tilgængelighed pga. **udsat hub-position**.

Fortsatte effektiviseringer betyder **færre arbejdspladser** i Danmark pr. passager.

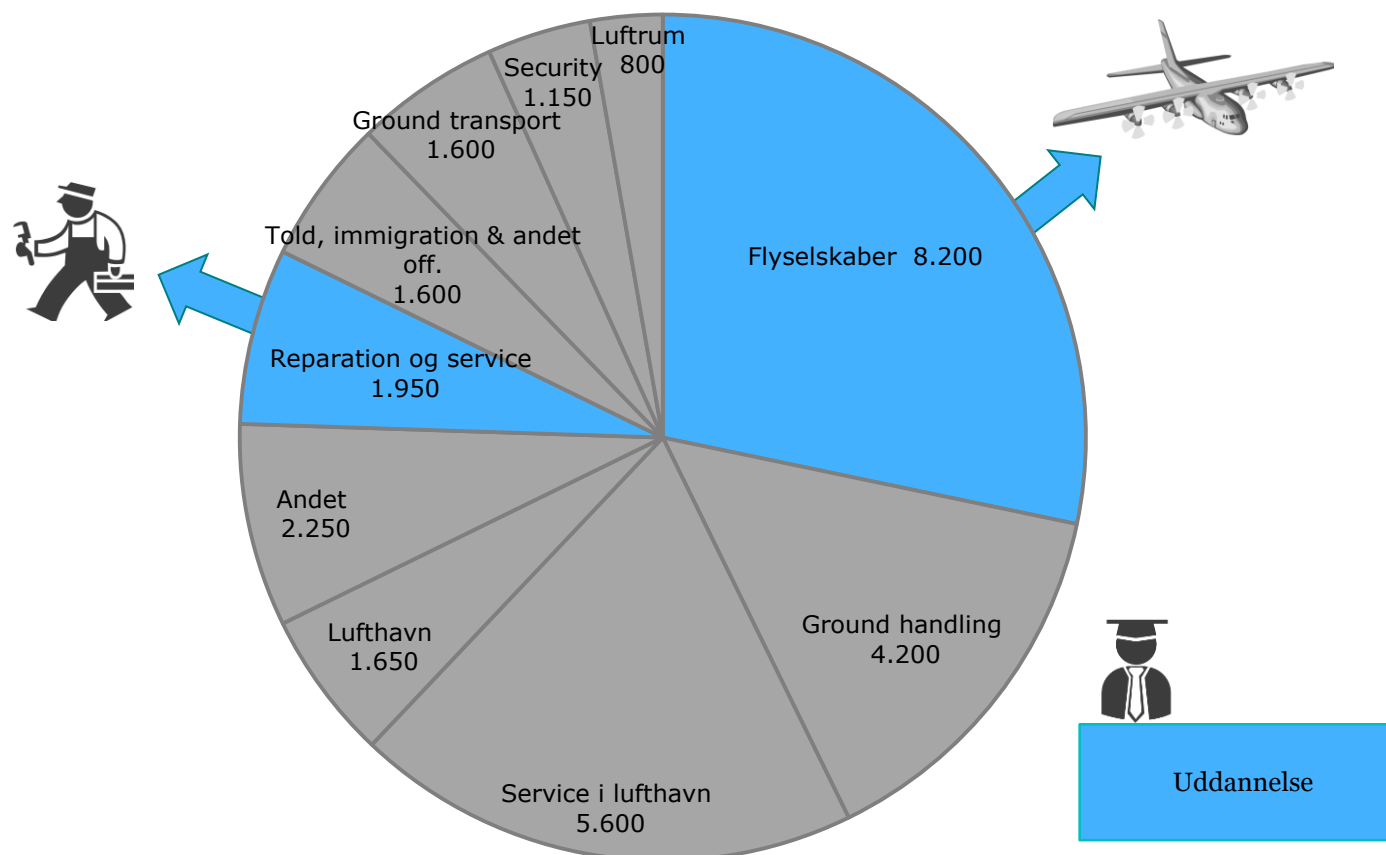
Danske virksomheder er under pres fra selskaber, der opererer under andre **rammevilkår**.

**Fremtidigt
økonomisk
bidrag**

Øget vækst (BNP)?

**Flere
arbejdspladser?**

Stor del af beskæftigelsen er knyttet til Danmark -men dele af værdikæden er direkte påvirket af udenlandsk konkurrence

Short-haul netværksselskaber er i krydspres

Fra omkring 2003 sætter liberaliseringerne ind
=> *hub-and-spoke* system kommer i konkurrence
med *punkt-til-punkt* system

”Super Hubs”

Konsolidering af interkontinentale flyvninger i London, Paris, Frankfurt, Amsterdam og Golfstaterne

God indtjening på disse ruter og stigende efterspørgsel

Pres fra longhaul-selskaber i både EU og Golfstaterne

Sværere at tjene penge på short-haul netværk med få long-haul ruter

Short haul netværksselskaber

Sværere at tjene penge på short-haul netværk der lever af feeder trafik

”Hub bypassing”

Direkte ruter fra Oslo, Helsinki og Baltikum stiger

SAS mister trafik på traditionelle feeder marked

”Point-to-point”

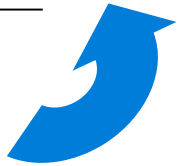
Point-to-point selskaber vinder markedsandele på short-haul trafikken

Styrkelse af alliancer

Fremvækst af lavprisselskaber

**Liberalisering af EU's indre luftfartsmarked
+ liberalisering af luftfartsaftaler med 3. lande**

Hvordan ser et
fremtidigt bidrag
ud?

Fremtidsudsigter

Hvordan bidrager luftfarten til dansk økonomi i 2020?

1

BASIS-SCENARIO

Den historiske vækst i antallet af passagerer fortsætter

Det lykkes at fastholde danske arbejdspladser i luftfarten.

2

ACCELERERET VÆKST- SCENARIO

Udover den historiske vækst skabes yderligere vækst ved at tiltrække flere passagerer og mere aktivitet til dansk luftfart.

3

RISIKO- SCENARIO

Danmark mister sit knudepunkt: tab af passagerer og tilgængelighed.

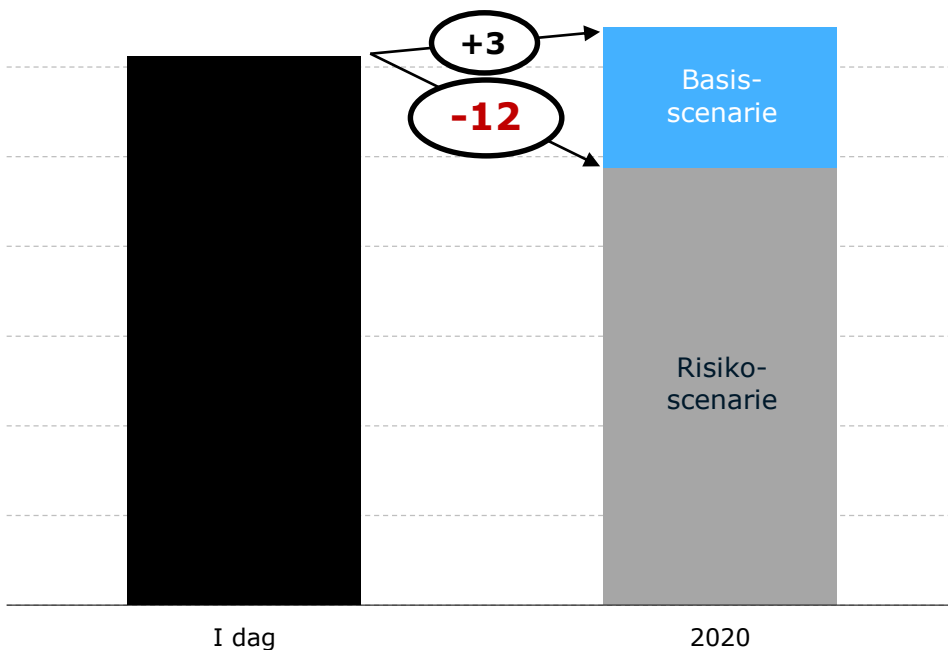
Den igangværende nedgang i arbejdspladser fortsætter.

Resultat af beregninger

Der er mulighed for vækst ... men også risiko for store tab

Fremtidens økonomiske bidrag

Mia. kr.

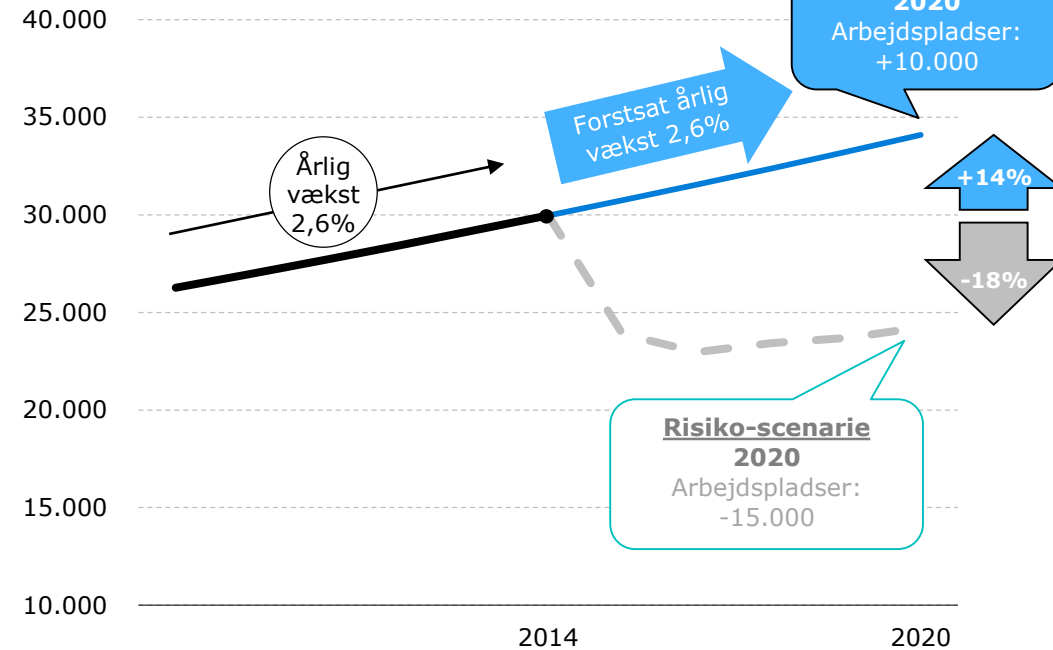

Note: Det økonomiske bidrag i dag er summen af den direkte, indirekte, inducerede og katalytiske værdi estimeret af InterVISTAS.

Kilde: Copenhagen Economics pba. Danmarks Statistik, Redondi et al. (2012), InterVISTAS, ACI og SEO (2014) Airport Industry Connectivity Report.

Udviklingen i passagertallet

Passagerer
(1.000)

Kilde: Copenhagen Economics pba. Danmarks Statistik, Redondi et al. (2012), InterVISTAS, ACI og SEO (2014) Airport Industry Connectivity Report

Fremtidsudsigter

Accelereret vækst

Tre kilder til accelereret vækst:

1. Et knudepunkt i vækst

- CPH tiltrækker 5-10% af transferpassagerer fra omkringliggende lufthavne

2. Større rækkevidde i Jylland

- Billund Lufthavn tiltrækker flere passagerer

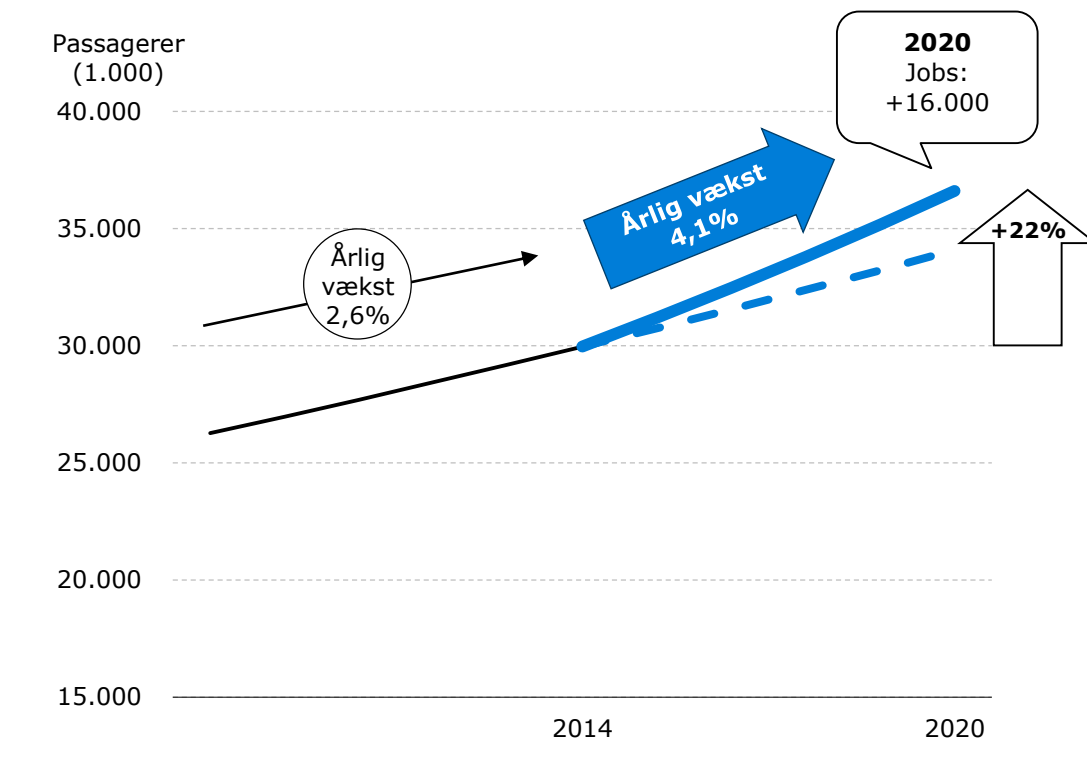
3. Inbound passagerer fra emerging economies

- Flere direkte ruter fra emerging economies med mange inbound passagerer

Accelereret vækst, hvis de tre vækstmuligheder udnyttes

- Udgangspunktet for vores beregninger er en mulig fremtidig årlig vækst i passagertallet på **4%**
- Den årlige vækst på 4% over den femårige periode giver anledning til en samlet vækst i passagertallet på **22%**.
- Væksten i antallet af passagerer skaber flere direkte og indirekte arbejdspladser, og via de katalytiske effekter kan yderligere vækst understøttes.

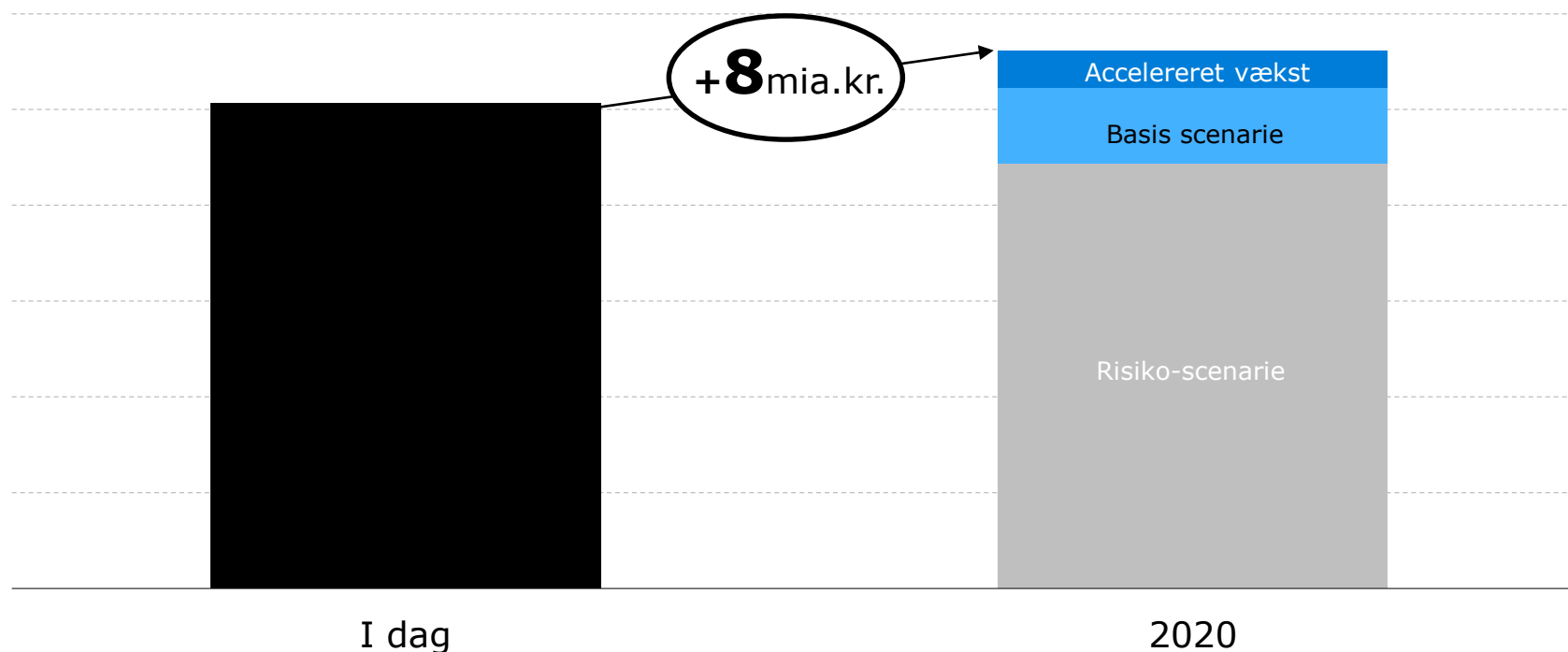
Udviklingen i antal passagerer under accelereret vækst

Kilde: Copenhagen Economics pba. Danmarks Statistik, Redondi et al. (2012), InterVISTAS, ACI og SEO (2014) Airport Industry Connectivity Report

Bidrag fra luftfarten med accelereret vækst

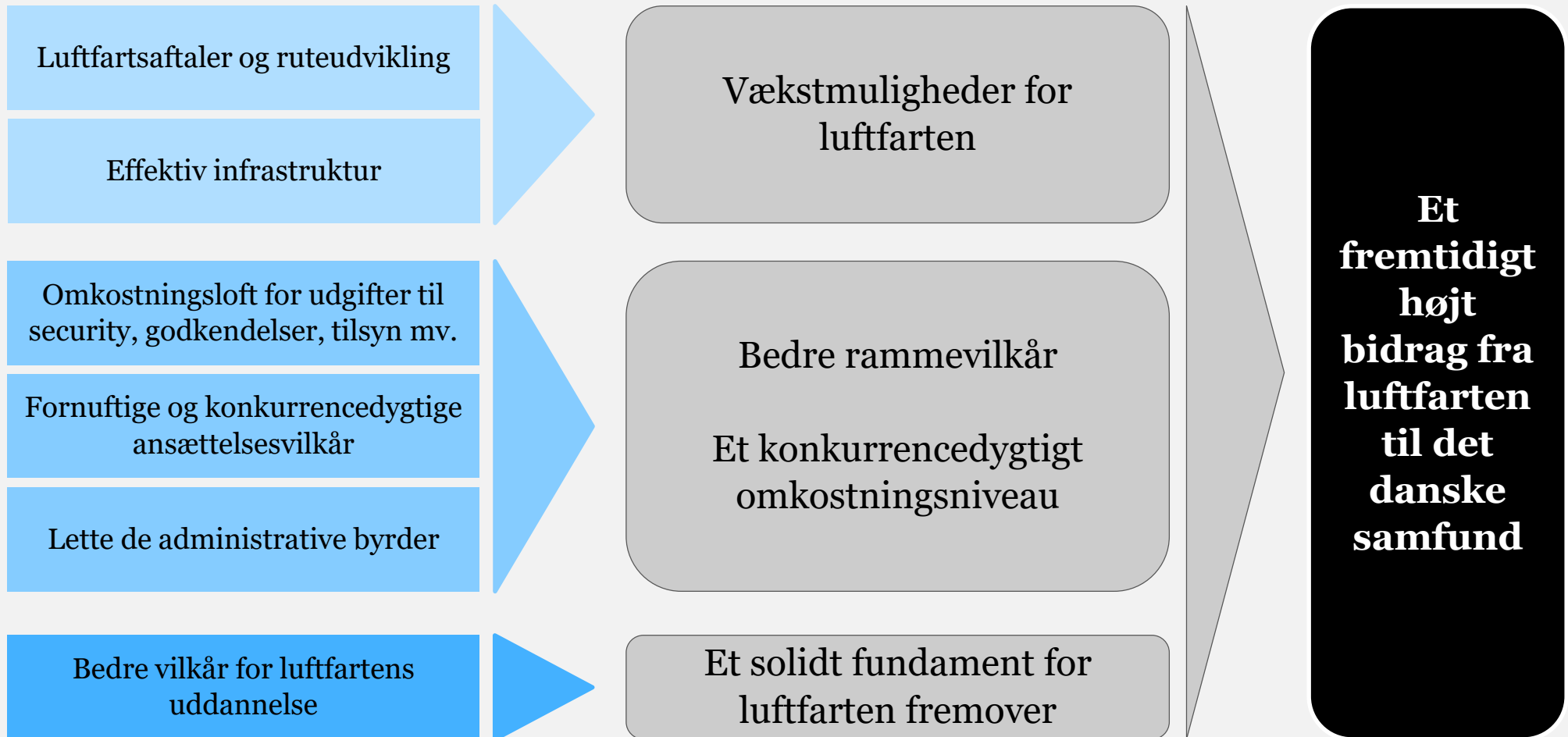
Fremtidens økonomiske bidrag

Note: Det økonomiske bidrag i dag er summen af den direkte, indirekte, inducerede og katalytiske værdi estimeret af InterVISTAS
Kilde: Copenhagen Economics pba. Danmarks Statistik, Redondi et al. (2012), InterVISTAS, ACI og SEO (2014) Airport Industry Connectivity Report

Hvad kan der
gøres for at sikre
et højt fremtidigt
bidrag?

Indsatsområder

Kontakt

Martin H. Thelle

mht@copenhageneconomics.com

+45 2993 7221

Copenhagen Economics A/S

Sankt Annæ Plads 13

DK-1250 Copenhagen K

copenhageneconomics.com